

LATVIJAS POZĪCIJA PAR KOPĒJĀS LAUKSAIMNIECĪBAS POLITIKAS „VESELĪBAS PĀRBAUDI”

Galvenie pamatprincipi, pēc kuriem turpmāk būtu jādarbojas Kopējai lauksaimniecības politikai (turpmāk – KLP): „aktivitāte”, „vienlīdzība” un „vienkāršošana”.

KLP vidēja termiņa pārskats nedrīkst priekšlaicīgi ietekmēt diskusiju par vispārējo ES budžeta pārskatīšanu.

I TIEŠO MAKSĀJUMU ĪSTENOŠANAS GAITA UN IESPĒJAMĀ VIENKĀRŠOŠANA.

1. Vienlīdzība ES dalībvalstu starpā.

1.1. Ilgtermiņā ir nepieciešama tālāka ES KLP I pīlāra reforma, nodrošinot vienlīdzīgus atbalsta piešķiršanas nosacījumus un apjomus visās ES dalībvalstīs, ko pašreizējā KLP nenodrošina.

1.2. Piešķirot atdalītos maksājumus, ir jānosaka visām dalībvalstīm vienādi jauni atbalsta piešķiršanas kritēriji, kas nav balstīti uz vēsturiskiem rādītājiem, bet atspoguļo lauksaimnieka reālo darbību tagadnē. Tādējādi nodrošinot, ka laika gaitā šis atbalsts nekļūst par vienkāršu lauku sociālo atbalstu par nekā nedarīšanu vai „subsīdiju pļaušanas” biznesu. Jaunie atbalsta piešķiršanas kritēriji būtu regulāri jāpārskata.

Latvijas priekšlikums ir tiešo maksājumu (turpmāk – TM) sadalījumā starp dalībvalstīm izmantot šādus kritērijus:

- lauksaimniecībā izmantojamā zeme, kas jāuztur labā lauksaimniecības un vides stāvoklī (turpmāk – LLVS);
- ekonomiska rakstura rādītāji, piemēram, ienākumi no lauksaimnieciskās darbības, bruto segums sektorā, reālie izdevumi savstarpējās atbilstības ievērošanai;
- klimatiskie apstākļi, kas raksturo piemērotību lauksaimnieciskai darbībai (gadījumā, ja tiek likvidēts mazāk labvēlīgo apvidu maksājums).

1.3. Latvija var atbalstīt arī izlīdzinātas atbalsta likmes ieviešanu reģionālā līmenī ārpus dalībvalstu robežām (reģioni tiktu noteikti balstoties uz vidi, ražošanas apstākļus raksturojošiem kritērijiem u.c., bet ne balstoties uz valstu robežām).

2. Pārskatīt tiešo maksājumu shēmas (gan vienotā maksājuma shēmu, gan vienotā platības maksājuma shēmu).

2.1. Jārada iespēja, ka visām dalībvalstīm (piemērojot gan vienotā maksājuma (turpmāk – VM), gan vienotā platības maksājuma (turpmāk – VPM) shēmu) ir līdzvērtīgas tiesības veikt ar ražošanu saistītos maksājumus, tādējādi novēršot nevienlīdzīgu attieksmi dalībvalstu starpā un veicinot godīgu konkurenci Kopienā. Otra iespēja ir veikt būtisku VM shēmas vienkāršošanu, lai to varētu savlaicīgi ieviest jaunajās dalībvalstīs bez papildus administratīvajām izmaksām.

2.2. Latvija atbalsta doto iespēju izskatīti VPM shēmas piemērošanu līdz 2013.gadam. Tādējādi tiktu nodrošināta vienkārša, stabila un prognozējama politika ar mazāku administratīvo slogu lauksaimniekiem un administrējošām institūcijām, un jaunajām dalībvalstīm būtu mazināta motivācija pāriet uz sarežģītāko VM tikai dēļ salīdzinoši lielākas iespējas daļēji saistīt maksājumus. Tas ir īpaši būtiski pirms sagaidāmām KLP izmaiņām, kas visdrīzāk tuvināsies no ražošanas pilnīgi atdalītu maksājumu shēmai.

2.3. Latvija atbalsta VM minimālās atbalsta platības (0,3 ha) pārskatīšanu. Lai administrēšanas un kontroles sistēma būtu efektīvāka, atbilstīgās platības minimālajam apjomam vienai saimniecībai, par ko var pretendēt uz maksājumu jābūt 1 ha, līdzīgi kā tas ir VPM shēmā.

2.4. Latvija neatbalsta maksājumu ierobežojuma ieviešanu, nosakot maksimālo atbalsta apjomu. Šāds ierobežojums ir pretrunā ar konkurētspējas veicināšanas mērķiem un maksimālo griestu noteikšana var veicināt lielo saimniecību mākslīgu dalīšanos.

2.5. Latvija varētu atbalstīt minimālā maksājumu ierobežojuma ieviešanu, bet ar nosacījumu, ka tā sliekšnis ir nosakāms dalībvalsts līmenī nevis ES. Nepieciešamība noteikt minimālo atbalsta apjomu saistās ar administratīvā sloga mazināšanu, jo pastāv risks, ka nelielu pieprasīto atbalsta apjomu gadījumā administratīvās izmaksas var pārsniegt piešķiramo atbalsta apjomu.

2.6. Latvija vēlētos, lai būtu iespēja TM veikt divos piegājienu, t.i. jāveic grozījumi Padomes regulas Nr.1782/2003 28.panta 2.punktā, paredzot dalībvalstij izvēli tiešos maksājumus (gan VM, gan VPM) veikt divās daļās.

2.7. Latvija uzskata, ka jādod iespēja arī tām dalībvalstīm, kuras piemēro VPM, izmantot Padomes regulas 1782/2003 69.panta nosacījumus, kas pašreiz dod iespēju vecajām dalībvalstīm atbalstīt vides aizsardzībai svarīgus saimniekošanas veidus vai uzlabot produktu kvalitāti vai mārketingu, kā arī šī panta nosacījumi ir jāpadara elastīgāki.

3. Atcelt VPM shēmas nosacījumu par labu lauksaimniecības stāvokli uz 2003.gada 30.jūniju.

Ir jāsvītro Padomes regulas Nr.1782/2003 143(b).panta 4.punktā noteiktā norma par to, ka maksājumus var saņemt tikai par tādu zemi, kas uz 2003.gadu 30.jūniju bija labā lauksaimniecības stāvoklī.

Ņemot vērā lielo maksājumu atdalīšanas pakāpi, Latvija ir pārliecināta, ka šis nosacījums turpmāk nav nepieciešams un ir nevienlīdzīgs attiecībā pret administratīvajām izmaksām un ierobežoto guvumu no vispārējās zemes pārvaldības. Šis nosacījums:

- ir diskriminējošs - tas attiecas tikai uz tām jaunajām dalībvalstīm, kas pievienojās ES 2004.gada 1.maijā. Šāds nosacījums nav ne Bulgārijai un Rumānijai, ne arī ES-15 (vecajām dalībvalstīm);
- palēnina lauksaimniecības sektora attīstību jaunajās dalībvalstīs, mākslīgi ierobežojot lauksaimnieku iespējas izmantot zemes resursus. Lauksaimniekiem ir ierobežotas iespējas saņemt atbalstu, ja paplašināšanās rezultātā tiek apgūtas jaunas lauksaimniecībā izmantojamās platības, kuras nav bijušas labā lauksaimniecības stāvoklī uz 2003.gada 30.jūniju;
- rada papildus administratīvo slogu maksājumu administrēšanā;
- neveicina (nemotivē lauksaimniekus) visas lauksaimniecībā izmantojamās zemes uzturēšanu LLVS.

4. Atbalstīt maksājumu atdalīšanu no ražošanas.

4.1. Tiešā atbalsta atdalīšana no ražošanas ir atbalstāma, bet tikai tad, ja tā tiek piemērota visās dalībvalstīs vienādā periodā un veidā, piemērojot līdzvērtīgu atbalsta līmeni starp dalībvalstīm. Tāpēc pēc iespējas drīzāk ir jādefinē skaidrus termiņus un lauksaimniecības sektorus, kuriem vēl tiek paturēti ar ražošanu saistītie maksājumi.

4.2. Ja notiek maksājumu pilnīga atdalīšana no ražošanas, tad nav pamata lauksaimniekiem turpināt piešķirt dažādas atbalsta likmes. Ir jānodrošina vienāds atbalsts visiem ES lauksaimniekiem par zemes uzturēšanu LLVS. Vienāda atbalsta gadījumā nav nepieciešama maksājuma tiesību sistēma, kurā pastāv maksājumu tiesības ar dažādām vērtībām, kas tādējādi sarežģī administrēšanu.

II SAVSTARPĒJĀS ATBILSTĪBAS NOSACĪJUMU PĀRSKATĪŠANA.

5. Pārskatīt savstarpējās atbilstības sistēmas nosacījumus.

5.1. Ņemot vērā Komisijas apņemšanos 21.01.2008. ES Lauksaimniecības un zivsaimniecības ministru padomē atgriezties pie šī jautājuma KLP „veselības pārbaudes” laikā, Latvija uzskata, ka ir jāpārskata savstarpējās atbilstības standartu kopuma stāšanās spēkā jaunajās dalībvalstīs. Latvija

uzskata, ka pilnam savstarpējās atbilstības prasību kopumam jaunajās dalībvalstīs jābūt spēkā tikai tad, kad to TM apjoms būs sasniedzis ES-15 dalībvalstu līmeni.

5.2. Savstarpējās atbilstības prasību kopums būtu jāpārskata:

5.2.1. Prasības, kuras neattiecas tieši uz lauksaimnieka izmantoto lauksaimniecības zemi un veikto lauksaimniecisko darbību, un prasības, kas neattiecas uz Lauku attīstības programmā paredzētām aktivitātēm un teritorijām, būtu dzēšamas, t.i. Padomes direktīvā Nr.79/409 par savvaļas putnu aizsardzību (OPP¹ 1 – Padomes regulas Nr.1782/2003 III pielikuma 1.punkts), Padomes direktīvā Nr.92/43 par dabisko biotopu un savvaļas dzīvnieku un augu aizsardzību attiecībā uz medībām (daļa no OPP 5 – Padomes regulas Nr.1782/2003 III pielikuma 5.punkts);

5.2.2. Padomes regulā Nr.1782/2003 un Padomes regulā Nr.1698/2005 nosakāms, ka savstarpējās atbilstības prasības piemērojamas un kontrolējamās tikai attiecībā uz lauksaimnieka lauksaimniecībā izmantoto un atbalstam pieteikto zemi un lauksaimniecisko darbību, kā arī Lauku attīstības programmā paredzētajām aktivitātēm un atbalstam deklarētajām teritorijām.

Tas nepieciešams, jo prasību izpilde vides jomā pēc Padomes regulas Nr.1782/2003 nosacījumiem savstarpējās atbilstības ietvaros būtu kontrolējama attiecībā uz visu lauksaimnieka īpašumā un rīcībā esošo zemi (t.i. gan lauksaimniecības, gan ne lauksaimniecības, gan atbalstam pieteikto), kā arī attiecībā uz jebkuru lauksaimnieka veikto aktivitāti. Nenosakot precīzus kontroles objektus, tiktu radīts administratīvais slogs, kontrolējot atbalstam nepieteiktās lauksaimnieka rīcībā esošās teritorijas un darbības.

5.3. Ir pāragri iekļaut jaunas likumdošanas prasības savstarpējās atbilstības sistēmā, piemēram, Eiropas Kopienas Ūdens Struktūrdirektīvas prasību ieviešana upju baseinu apgabalos, kā arī Eiropas Parlamenta un Padomes direktīva, ar ko izveido sistēmu Kopienas rīcībai jūras vides politikas jomā (Jūras stratēģijas direktīva) (COM(2005) 505) un Eiropas Jūras vides aizsardzības un saglabāšanas tematiskā stratēģija, (COM(2005) 504).

5.4. Latvija uzskata, ka prasība, ka zeme, kuru izmanto pastāvīgajām pļavām un ganībām, ir jā saglabā kā pastāvīgās pļavas un ganības (Padomes regula Nr.796/2004, 3.pants) ir jāatceļ, jo maksājumu atdalīšana no ražošanas tāpat veicina pastāvīgo pļavu un ganību platību palielināšanos. Turklāt šī prasība ierobežo lauksaimnieka orientāciju uz tirgu un var bremsēt enerģijas kultūraugu audzēšanu. Šim nosacījumam salīdzinot ar tā ieguvumiem ir sarežģīta administrēšana un augstas administratīvās izmaksas.

5.5. Latvija aicina Padomes regulas Nr.1782/2003 9.pantā paredzēt iespēju dalībvalstīm paturēt ne mazāk kā 80 % no finanšu apjoma, kas veidojas no atbalsta samazinājumiem par savstarpējās atbilstības prasību neievērošanu, ar nosacījumu, ka šī summa tiek izmantota, lai finansētu Konsultāciju sistēmu vai tehniskās palīdzības pasākumus savstarpējās atbilstības sistēmas ieviešanai un darbības uzlabošanai.

III JAUNU IESPĒJU IZMANTOŠANA UN UZLABOTA ATBILSTĪBA TIRGUS PRASĪBĀM.

6. Pārskatīt atsevišķus Kopējās tirgus organizācijas (turpmāk – KTO) elementus.

6.1. Lai veicinātu lielāku lauksaimnieku orientāciju uz tirgu un nodrošinātu brīvu iekšējā tirgus konkurenci, pakāpeniski ir jālikvidē KTO elementi, kas ir radušies noteiktu vēsturisku faktu rezultātā, kā kvotas un eksporta kompensācijas u.c. ražošanu ierobežojoši faktori, ja pēc tiem ir zudusi objektīva vajadzība.

¹ OPP – obligātās pārvaldības prasības

6.2. *Graudaugu intervence.*

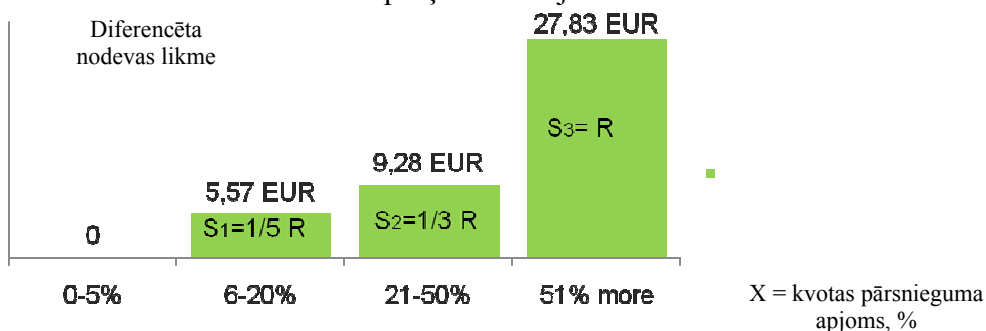
Ņemot vērā esošo pieredzi labības un lopkopības produktu intervencē, intervences mehānisms pārtikas un lopbarības graudiem ir saglabājams tikai kā pasākums tirgus stabilitātes nodrošināšanai - pasākumu ieviešot tikai tirgus nestabilitātes gadījumos.

6.3. *Piena kvotas.*

6.3.1. Latvija atbalsta piena kvotas atcelšanu ar 2015.gadu, nodrošinot pēc iespējas mierīgāku pāreju uz bezkvotas režīmu:

- pakāpenisks ikgadējs valsts kopējās piena kvotas palielinājums katrai dalībvalstij sākot ar 2008./2009. kvotas gadu līdz plānotajai kvotu pilnīgai atcelšanai; Latvija uzskata, ka ikgadējs palielinājums vismaz 5 % apmērā nodrošinātu piena tirgus stabilitāti turpmākajos gados;
- piegādes kvotu izpildes pielāgošanas pēc tauku satura saskaņā ar Regulas Nr.1234/07 (vienotā KTO) 80.panta 2.punktu atcelšana sākot ar 2008./2009.kvotas gadu;
- ikgadējās nodevas par pārsniegto valsts piena kvotu likmes pakāpeniska samazināšana, vienlaicīgi ieviešot diferencētas kopējās maksājamās nodevas aprēķināšanas metodi. Šāda metode dotu iespēju dalībvalstij par relatīvi mazāku pārsnieguma apmēru maksāt mazāku soda naudu. Turklāt, tiktu pieļauts zināms „tolerances limits” par minimālu pārsniegumu (līdz 5 %), par kuru nebūtu jāmaksā nodeva.

Grafisks diferencēta nodevas aprēķina attēlojums:

, kur

R= spēkā esošā pilnā nodevas likme (27,83 EUR 2008/2009. kvotas gadam)

Kopējā maksājamā nodeva $P = (S_1 * X_1) + (S_2 * X_2) + (S_3 * X_3)$

6.3.2. Latvija vēlas, lai Padomes regulas (EK) Nr.1234/2007 72.panta 2.punkta pirmajā daļā tiktu dota iespēja dalībvalstij izvēlēties pašai noteikt to % apjomu², kas jāizpilda ražotājam, lai netiktu piemērota visas neizpildītās kvotas vai tās daļas ieskaitīšana valsts rezervē. Tas sekmētu strukturālos pārkārtojumus nozarē un valsts kvotas pilnīgāku izmantošanu, atgriežot aprītē brīvos kvotas daudzumus.

6.3.3. Latvija piekrīt, ka atsevišķiem lauksaimnieciskai ražošanai nelabvēlīgiem reģioniem tiek paredzēti papildus pasākumi, lai mīkstinātu piena kvotas atcelšanas negatīvo ietekmi. Taču šādi pasākumi ir jāizveido nesaraucamā kopsakarībā ar attiecīgajiem Lauku attīstības pasākumiem (t.sk. jaunu Mazāk labvēlīgo kritēriju piemērošanu no 2010.gada)

6.4. *Cukura kvotas.*

Latvija atbalsta tālāku cukura KTO reformu un cukura kvotu atcelšanu pēc 2015.gada, ar mērķi nodrošināt cukura ražošanas saglabāšanu ekonomiski konkurētspējīgākajos reģionos un uzņēmumos.

² Tagad ir noteikti 70 %, kas jāizpilda ražotājam, lai netiktu piemērotas visas neizpildītās kvotas vai tās daļas ieskaitīšana valsts rezervē.

6.5. Kartupeļu cietes kvota.

Latvija atbalsta kartupeļu cietes kvotas sistēmas pārskatīšanu un iespējamās ražošanas kvotu sistēmas izmaiņas ar 2009.gadu.

7. Obligātās atmatas nosacījuma atcelšana.

Latvija atbalsta obligātās atmatas nosacījuma atcelšanu, jo tas dotu lauksaimniekiem brīvību ražot un noņemt nevajadzīgu administratīvo slogu, bet neatbalsta, ka obligātā atmata tiek aizstāta ar jaunām lauku attīstības vides programmām. Tā kā nosacījumi par atmatu neattiecas uz tiem lauksaimniekiem, kuri deklarējuši mazāku skaitu hektāru, kas būtu nepieciešami 92 t graudu ražošanai, tad pastāv bažas, ka šāds nosacījums jaunajās dalībvalstīs varētu veicināt mākslīgu saimniecību dalīšanu, lai izvairītos no obligātās atmatas nosacījumu izpildes.

8. Pārskatīt un izvērtēt enerģijas kultūraugu un linu un kaņepju atbalsta shēmas efektivitāti.

8.1. Latvija uzskata, ka ir jāpārskata pašreiz spēkā esošā enerģijas kultūraugu atbalsta shēma, izvērtējot, vai tas ir pareizais atbalsta veids, lai stimulētu atjaunojamās enerģijas iegūšanu, jo tā rada mākslīgu pieprasījumu ražot laukaugus, kā arī enerģijas kultūras varēs audzēt uz neattaisnotās lauksaimniecībā izmantojamās zemes, strauji pieaug graudu un rapšu platības, kas samazina papildus valsts tiešo maksājumu likmi par laukaugiem.

Turklāt bailēs par atbalsta proporcionālu samazinājumu un papildus kontrolēm lauksaimnieki zaudē interesi par dalību šajā shēmā.

Latvija uzskata, ka būtu jāatsakās no drošības naudas iemaksas enerģētisko kultūraugu pārstrādātājiem un uzpircējiem, jo tiek iesaldēti finanšu līdzekļi, palielinās ražošanas izmaksas un enerģētisko kultūraugu savācējs, pirmais pārstrādātājs vai pašpārstrādātājs vienmēr tiek atzīts un reģistrēts kompetentā uzraugošā institūcijā.

8.2. Latvija uzskata, ka ir jāpārskata pašreiz spēkā esošā linu un kaņepju šķiedras apstrādei piemērotā atbalsta shēma, lai izvērtētu tās efektivitāti un ieguldījumu linu un kaņepju šķiedras ražošanas attīstībā.

IV JAUNIE IZAICINĀJUMI.

9. Pārskatīt modulācijas principus.

Latvija nav apmierināta nedz ar brīvprātīgās, nedz obligātās modulācijas principiem, ka 80 % modulācijas rezultātā iegūtā finansējuma tiek novirzīti attiecīgajām dalībvalstīm.

Latvija uzskata, ka modulācijas rezultātā saņemtajam finansējumam jākalpo kā instrumentam, kas samazinātu atšķirības starp lauku rajoniem Kopienā un **to var panākt ar objektīviem, uz reālām vajadzībām orientētiem finanšu sadales kritērijiem.**

Ir jānodrošina, ka dalībvalstu lauku attīstības budžetos tiek iekļauta lielāka modulācijas finansējuma procentuālā daļa, piemēram, minimālais 80 % novirzīt ES lauku attīstības budžetā salīdzinot ar pašreizējiem mazāk kā 20 %, un pārdalīt to ES dalībvalstu starpā atbilstīgi katras dalībvalsts reālajām vajadzībām. Tādējādi kļiedējot bažas, ka ar modulāciju panāktais samazinājums vēl vairāk varētu palielināt atšķirības starp dalībvalstīm.

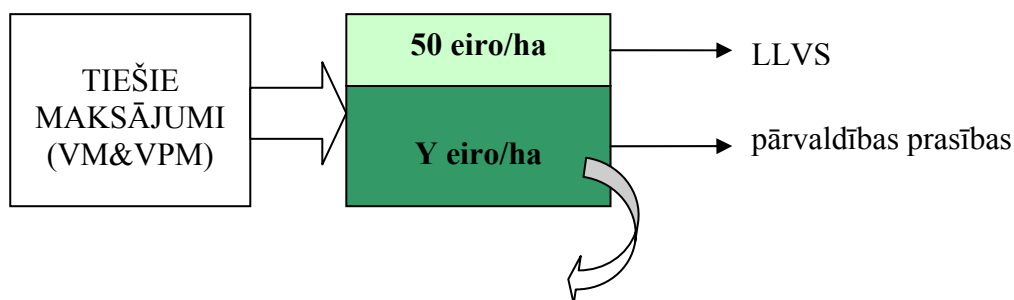
10. Noteikt vienādu atbalsta likmi par vienību visā ES par vienādu nosacījumu izpildi.

10.1. Tā kā VPM un mazāk labvēlīgo apvidu maksājuma saņemšanas nosacījumi ir vienādi (t.i. zemes uzturēšana LLVS), nav iemesla šos maksājumus veikt no dažādiem finanšu resursiem.

10.2. TM aploksne jādala divās daļās:

- atbalsts par zemi, kas uzturēta LLVS – tas jānosaka vienāds visās ES dalībvalstīs, piemēram, 50 eiro/ha, kas ir vidējās izmaksas ES šāda nosacījuma izpildei;

- atbalsts par normatīvajos aktos noteikto pārvaldības prasību (turpmāk – pārvaldības prasības) izpildi – diferencējot to atkarībā no konkrēto prasību ieviešanas izmaksām saimniecībā vai saimniecību grupā / kategorijā.

Atbalsts par zemes uzturēšanu LLVS jānosaka vienāds visās ES dalībvalstīs, piemēram, 50 eiro/ha, kas ir vidējās izmaksas ES šāda nosacījuma izpildei;

Atbalstu par pārvaldības prasību izpildi, varētu diferencēt šādi:

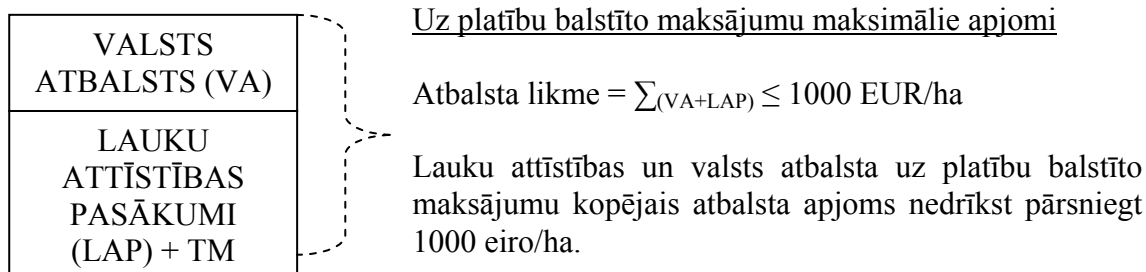
$$Y = x_1 + x_2 + \dots + x_n,$$

kur:

Y - kopējais atbalsta apjoms, eiro/ha;

$x_1; x_2 \dots x_n$ – atbalsts par katru konkrētu pārvaldības prasību ievērošanu (vai arī pārvaldības prasību jomas ievērošanu), kas ir saistoša konkrētai saimniecībai, un kas ir noteikts lielums ES, ņemot vērā to vidējās ieviešanas izmaksas, eiro/ha

10.3. Jānosaka lauku attīstības un valsts atbalsta uz platību balstīto maksājumu kopējais pieļaujamais maksimālais atbalsta apjoms - 1000 eiro/ha, ieskaitot TM 50 eiro/ha par LLVS nosacījumu izpildi.

11. Pārskatīt agrovides atbalsta nosacījumus.

11.1. Pasākumos, kuru mērķis ir atjaunot dabisko apkārtējās vides stāvokli, ir jāpārskata gadījumi, kur vides likumdošanas neievērošana ir novedusi pie vides stāvokļa pasliktināšanās. Tāpēc vairāk būtu jāņem vērā princips „piesārņotājs maksā”.

11.2. Pārskatīt tiesību aktu regulējumu agrovides piecu gadu saistībām, pieļaujot izmaiņas saistību platībā, t.i. nepiemērot sankciju iepriekš saņemtā atbalsta atmaksu par samazinātām platībām, kā arī atļaut mainīt lauka atrašanās vietu (Komisijas 2006.gada 7.decembra Regulas (EK) Nr.1975/2006, ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus, lai īstenotu Padomes Regulu (EK) Nr.1698/2005 attiecībā uz pārbaudes kārtību, kā arī savstarpējo atbilstību saistībā ar lauku attīstības atbalsta pasākumiem 10.panta 6.punkts).

11.3. Lai veicinātu lauksaimnieku interesi brīvprātīgi uzņemties agrovides saistības, agrovides atbalsta nosacījumiem ir jābūt pietiekami elastīgiem, kā arī atbalsta maksājumam jāatbilst esošai tirgus situācijai (t.i. jārada iespēja koriģēt atbalsta maksājuma apjomu atbilstoši cenu izmaiņām

tirgū attiecīgajā gadā). Taču vienlaicīgi būtu jāizvairās arī no lauksaimnieku pārkompensācijas un neatbilstības PTO „zaļās kastes” nosacījumiem.

12. Skaidra un vienkārša riska vadības sistēma.

12.1. Latvija uzskata, ka pēc iespējas drīzāk ir jāpieņem skaidrs lēmums par Eiropas Komisijas atbildības un ES instrumentu līdzdalības līmeni riska vadības sistēmā. Latvija uzskata, ka Eiropas Komisijai ne vēlā kā līdz 2008.gada beigām ir jāsniedz konkrēti priekšlikumi šajā jomā.

12.2. Ir jāpalielina lauksaimnieku motivēta līdzdalība, t.i. pēc iespējas lielāka lauksaimnieku skaita iesaistīšana lauksaimniecības risku vadībā, izveidojot virkni instrumentu aktīvas rīcības veicināšanai risku vadības jomā, lai rezultātā mazinātu riskus un no tiem izrietošos potenciālos zaudējumus.

13. Klimata pārmaiņas, bioenerģija, ūdens resursu apsaimniekošana un bioloģiskā daudzveidība.

Latvija uzskata, ka klimatu pārmaiņu, ūdens resursu apsaimniekošanas un bioloģiskās daudzveidības uzdevumi (mērķi) nebūtu iekļaujami savstarpējās atbilstības prasībās (situācija dažādās ES dalībvalstīs ir ļoti atšķirīga, tāpēc būtu jāatstāj zināma fleksibilitāte dalībvalstīm). Tāpat papildus pasākumu iekļaušana lauku attīstības programmās nerisinās šos jautājumus.

Jaunu pasākumu vietā būtu jāveicina, jāuzlabo esošo lauku attīstības pasākumu efektīvāka ieviešana, pirmkārt, caur lauku attīstību veicinot vides aizsardzību (atbalstot videi draudzīgas investīcijas) un dzīvnieku labturību, kā arī bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu. Tāpat klimata pārmaiņu jautājums būtu jāakcentē citās tautsaimniecības nozarēs, piemēram, enerģētikas sektorā.

Latvija uzskata, ka vairāk uzmanības būtu jāpievērš dabas katastrofu profilaksei, sagatavotībai, reaģēšanai un to seku likvidācijai, tādēļ nepieciešams izstrādāt stratēģiju katastrofu novēršanai un brīdināšanas sistēmas izveidošanai dalībvalstu un ES līmenī. Vienlaikus būtu jāizstrādā jauni riska vadības instrumenti, katastrofu pārvaldīšanas metodes un modeļi.

Latvijas uzskata, ka, paredzot Eiropas finansējumu plūdu risku novēršanai, līdzīgi nepieciešams paredzēt arī līdzekļus sausuma ierobežošanai, galveno uzmanību nepieciešams pievērst racionālu, ūdens taupošu tehnoloģiju ieviešanai visās jomās. Sausuma un ūdens trūkuma problēmas nozīme jāvērtē kontekstā ar citiem vides aizsardzības jautājumiem, neradot pārmērīgus administratīvos un finansiālos apgrūtinājumus.

14. Likumdošanas vienkāršošana.

Ņemot vērā *labākas likumdošanas* mērķus un principus, Latvija uzskata, ka ir jāvienkāršo lēmumu pieņemšanas procedūra attiecībā uz lauku attīstības programmu apstiprināšanu un no Padomes 2005.gada 20.septembra regulas Nr.1698/2005 par atbalstu lauku attīstībai no Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) ir jāsvīturo nosacījums, ka dalībvalstu lauku attīstības programmas apstiprina saskaņā ar vadības procedūru (iepriekšminētās regulas 18.panta 4.punkts un līdz ar to arī 90.pants).

Esošā lēmuma pieņemšanas procedūra ir pretēja *labākas likumdošanas* mērķim par administratīvā sloga mazināšanu, kā arī šāda komitoloģijas procedūra netiek izmantota ne Eiropas Zivsaimniecības fonda, ne Strukturālo fondu ietvaros, kas arī būtiski ietekmē Kopienas budžetu.